

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$2.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVIČO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 5.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 12. JANUARIJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

5c VOZNE NE DOBIMO.

Upanje, ki ga je gojila čičaška javnost že dolgo časa, da bojo znižali vožne cene na pouličnih železnicah, je sedaj izginilo. Na Thanksgiving day je bilo določeno, da se prične zopet s 5c vožnjo na pouličnih železnicah. Ljudstvo se je veselilo tega trenutka, vendar zastoj je bilo to veselje. Nastop sodnika Carpenterja je v zadnjem trenutku podrl vse, kar si je prebivalstvo Chicago tako dolgo želelo. Izdal je injunction — sodnijsko prepoved proti znižanju vožnih cen na pouličnih železnicah v Chicagu. To je naredil sodnik Carpenter v zadnjem trenutku, ko bi imela odredba mestne prometne komisije priti v veljavo kot postava.

Sedaj, po dolgem zavlačevanju te afere so lastniki pouličnih železnic privlekli svojo zadevo pred razsodbo. Kakor pri vsakem slučaju nastopajo verizniki, tako tudi ti, imajo cele vrste po njihovem mnenju nepobitnih dokazov, proti znižanju vožnih cen. Zatrjujejo, da taka naredba bi ruinirala obstanek družbe itd. Značilno je to, da sodnik Carpenter stoji za to družbo s svojimi argumenti in trdi, da uvedba za znižanje vožnje je nemogoča za sedaj. Čudno, da se sodnik Carpenter ni potegnil za pravice ljudstva tedaj, ko so družbe povisale vožne cene, ker dokazov se ni dalo zakriti, da v tistem času niso bile še te družbe upravičene kaj takega narediti. Tedaj ni bilo sodnikov, ki bi se potegnili za ljudske pravice. Toda proti ljudski koristi se pa vedno nastopa, pa najsi bo to že upravičeno ali ne. Človek mi misli, da v državi ljudovlade ima vendar ljudstvo prvo besedo. Moralo bi jo sicer imeti, ako bi se možje, ki imajo v rokah oblasti in vlado držali Lincolnovega izreka, v katerem povdarja, da vlada ni ljudska vlada, ako ni taka vlada iz ljudstva, po ljudstvu in za ljudstvo. Vendar kdo se v teh dnevih spominja njegovega izreka?

RUSI POVABLJENI NA KONFERENCO.

Angleška vlada je baje uradno povabila sovjetsko vlado na bodočo gospodarsko konferenco evropskih držav, ki se bo vršila v kratkem. Na tej konferenci se bo bavili po večini z dolgovi, ki jih Rusija dolguje zaveznikom še izza vojnih dni.

VERY REV. MARCAS IMENOVAN ZA VOJAŠKEGA KAPLANA.

National Catholic Welfare Council je imenoval Very Rev. M. Marcas vojaškim kaplanom, ki bo skrbel za dušni blagobit ameriških pomorščakov na Haiti. Dosedaj je bilo okoli 400 katoliških vojakov na Haiti, za katere je bilo zelo slabo preskrbljeno v dušnem oziru. Sedaj se je tej stvari odpomoglo in katoliški vojaki na Haiti bojo imeli v svoji sredi svojega duhovnika.

ZAGOVOR SENATORJA NEWBERRY.

Washington, D. C., Jan. 10. — Senator Truman H. Newberry iz države Michigan se je včeraj zagovarjal pred senatom, radi obdolžitve, da je bila njegova izvolitev kupljena z denarjem. Kljub temu, da vsa javnost ve, na kak način je bil izvoljen, se je na spreten način hotel izviti včeraj pred senatom. Svojim nasprotnikom demokratom je baje pokazal vso svojo odločnost, s katero se hoče oprati madeža pred javnostjo, ki si ga je oprtil pri zadnjih volitvah.

Pred njim je govoril skoro nad eno uro senator Trammell iz Fla., kateri je temeljito dokazoval pred senatom, kršitev zakona in moralne postave. Povdarjal je v svoji izjavi, da je bil sedež senatorja Newberry v senatu kupljen na najbolj zvit in drzen način, kar jih je še naša dežela doživela pri svojih državnih volitvah. Gotovo je, da senator Newberry ni brez nobenega madeža pri tej aferi. Vendar, denar je dandanašnji gospodar tega sveta in zato se bo petični senator prav lahko izkopal iz zadrege, v katero se je zvrnil pri zadnjih volitvah. Kdor ima pri kapitalizmu zaslonbo, ta danes lahko spletari, kakor hoče in se mu zljubi.

Pomniti je pa tudi treba, da je v senatu republikanska večina, katere vnet pristaš je senator Newberry. Raditega je razvidno, da se mu ni potreba bati posebnih posledic pri tej aferi.

ZDR. DRŽAVE NISO ŠE SUHE.

Po najnovejši statistiki, ki so jo sestavili prohibicijski uradniki Združenih Držav, je razvidno, da se nahaja v Združenih Državah nad 38 milijonov galonov še stare viske. Pritem ni všteto žganje, ki ga imajo razni kontrobaritarij poskritega pred postavo. Prohibicijske uradnike čaka na tem polju še mnogo dela.

AMERIŠKI VOJAKI ZADOVOLJNI OB RENI.

Naši vojaki, ki prihajajo iz Nemčije domov, se jako pohvalno izražajo o življenju ob reki Reni. Za trideset dolarjev, ki se jih zamenja za nemške marke, se da tako udobno živeti, kakor v Ameriki za 100 dolarjev na mesec. Poleg tega se dobi v Nemčiji fino pivo in dobro vino, katere stvari so vojaki dobri prijatelji.

KONFLIKT MED RUSI IN FINCI.

Londonska poročila trdijo, da so Finci pretrgali diplomatske zveze z sovjetsko Rusijo. Finci in Rusi koncentrirajo svoje čete ob meji in spopada je pričakovati vsaki trenutek. Vladni sovjetski krogi v Moskvi dolže Fince krivim, da podpirajo revolucionarno gibanje, ki se širi v bližini rusko-finske meje.

ALI PRIDE DO CIVILNE VOJNE NA IRSKEM.

Po zadnjih vesteh je sklepati, da se Irski vedno bolj odaljujejo od sloge. Nemir in razkol v lastnih vrstah, jim bo škodoval in jih pahnil nazaj v sovražne kremlje oholih angležev. Kako krepko in združeno je irski narod stal v boju za svojo neodvisnost in svobodo v najhujših viharjih, ko sta meč in puška ohole Anglije gospodarila na irskem. Cel svet je občudoval ta narod, radi nenavadnega poguma. Zadnje čase pa so se jim zmešali pojmi in pričele so se lasati njih stranke med seboj. Vendar, odkod ta domači nesporazum? Najbrže ima izvor ravno v krogu oficijelne Anglije. Z mečem ni mogla ukroti in uničiti hrepenenja irskega naroda po svobodi, sedaj ga hoče z zvijačo s korupcijo. Na zvit način je zanela iskro sovraštva med domačimi političnimi strankami na irskem. Zaneli so aho le mogoče, tudi civilno vojno med njimi in konečno bo posegla vmes z orožjem, in pred svetom jih bo proglasila kot narod, ki ni zmožen vladati samega sebe. To so najbrže skrivni načrti vladnih krogov na angleškem, ki bodo podpirali nemire na irskem finančno in materialno, samo, da bi se uresničile njih želje.

De Valera predsednik in predstavnik Irske, se je trudil na vso moč do zadnjega trenutka obdržati vse struje v politični slogi v odločilnem trenutku. Vendar zadnje slike irskega položaja kažejo, da če irski narod ne spregleda v odločilnem trenutku, od katerega je odvisna njegova bodoča usoda, tedaj bodo zastoj vsi boji, ki jih vodi irski narod za svojo osvoboditev že nad 750 let. Dal Bog, da bi sprevideli!

ARBUCKLE SOJEN V DRUGIČ.

San Francisco, Cal., 11. januarja. — Danes se bo vršila druga sodba proti morilcu Roscoe C. (Fatty) Arbuckle. Razne stranke, ki pričajo proti Arbuckle, trdijo, da imajo pri rokah nepobitne dokaze, da je on Arbuckle povzročil smrt znane igralke Virginia Rappe. Sodna obravnava bi se baje imela vršiti že v pondeljek, toda na odločno prizadevanje tamošnjega okrajnega torneja, se je obravnava predložila na danes, ker okrajni attorney želi, da bo Arbuckle sojen na podlagi porotniške obdolžitve in ne na podlagi policijske obdolžitve, kakor se je obravnava vršila v prvič, kjer se je Arbuckle izgovarjal za nekrivega proti porotniški obdolžitvi.

Ta umazana afera, ki jo je povzročil razvpiti glumač Arbuckle, je najasnejši znak umazanega življenja no katerem gaziijo nemoralneži, kakoršni je ta znani glumač. In vendar, to je le ena zadeva, ki jo ima v rokah sodnija. Koliko se jih potepa in skrje pravici, to vejo le kraji, ki so priča takih afer.

ŠIRITE LIST "EDINOST"

STAVBENIKI ZASTAVKAJO.

Kar je bilo pričakovati se je zgodilo. Vsi unijski stavbeniki vseh obrtov bojo zastavkali. Tako je sklenil vrhovni odbor unijskih stavbenikov na svoji seji v torek. Obrtniki za obrtniki bojo poklicani na stavko po posebnem odboru, ki bo priredil tozadavni načrt, po katerem se bo stavka vodila. Ta odbor bo imel svoje seje redno vsak dan in bo pazil na vsake poizkušnje vposlovanja neunijskih delavcev.

Prvi odpoklic gotovih stavbenikov na stavko, bo zadal hud udarec grajenju raznih stavb, ki so vredne kakor proračunano okoli \$4,500,000. Ako pa ne bo prišlo preje do sprave in če se bo spravilo vse stavbenike vseh obrti na stavko, tedaj se bo prenehalo z delom, ki je baje proračunjeno nad 100 milijonov dolarjev. Neznosna trdovratnost delodajalcev je na svojem višku. Požrešnost, ki ne dovoli ubogemu delavcu niti potrebne kruha, jih tira tako daleč, da znajo pri tem spraviti mesto Chicago v resne posledice. In kdo bo odgovoren za to? Bomo videli na koga bodo zvrnili to odgovornost!

ZASTOPNIK AMERIKE PONE SREČEN.

Cannes, Francija, 10. januarja. — Mr. George Harvey, ki zastopa Združene Države na sedanji ekonomski konferenci zaveznikov, se je pred par dnevi ponesrečil na avtomobilu, ki je trčil ob drugega. Stanje se mu obrača na boljše in bo v kratkem zopet zastopal našo državo na konferenci.

FRANCOSKI TIGER BO IZDAL TAJNOSTI KONFERENCE.

Bivši francoski ministrski predsednik Clemenceau je baje pričel izdajati svoj časnik pod imenom Echo National, kjer bo baje objavljali vse tajnosti, pod katerimi so izdelali nesrečno Versaillesko mirovno pogodbo. Clemenceau ima že nad 80 let in kljub temu, ga je politika izvabila nazaj na svoje polje.

SOCIJALISTI PROPADLI V NEMČIJI.

Pri zadnjih krajevnih volitvah v Nemčiji so socialisti strašno pogoreli. Zmagali so v več krajih pristaši koalicijske stranke. Kakor kaže položaj se socializma otrasa ves svet. To vidi danes vsakdo, tako Zavrtnik, Konda, kakor mi! Vendar pa, kljub dejstvu in resnici, se upa Zavrtnik trditi da socializem napreduje. Seveda, hudo mu je pri srcu, ker vidi svojo stranko obsojeno na smrt!

"FLU" NA NEMŠKEM.

"Flu" se je zopet pojavila v Nemčiji. Vsaki dan število slučajev narašča.

NAJNOVEJŠE VESTI.

GRIFFITH IZVOLJEN PREDSEDNIKOM.

Irski voditelji so izvolili Griffitha, kot bodočega predsednika Irske. Zmagal je s par glasovi napram De Valeri. Stem je baje tudi mirovna pogodba z Anglijo sprejeta, kakor trdijo zadnja poročila.

Novi predsednik je baje že imenoval svoj kabinet, ki bo vodil vse državne uprave Irske.

IRSKA PRIZNANA KOT SAMOSTOJNA DRŽAVA.

Iz Cannes, Francije poročajo, da so na konferenci kjer so pravkar zbrani evropski državniki priznali Irsko, kot samostojno državo. Priznana je kot Avstralija in Kanada in druge države pod angleško nadvlado.

IRSKI POLITIČNI JETNIKI PROSTI.

Angleška vlada je baje amnesfirala vse irske politične jetnike, ki so se nahajali po zaporih v Angliji. Nad štiri-deset jih je baje bilo obsojenih na smrt, še radi zadnjih nemirov na irskem. V kratkem bi imeli biti usmrčeni. Sedaj jih je rešila mirovna pogodba, ki jo je sprejela Griffithova stranka na irskem.

ANGLO-FRANCOSKA ZVEZA.

Francoski ministrski predsednik Briand in Lloyd George sta baje sklenila med sebojno takozvano anglo-francosko obrambeno zvezo, katere glavni namen bo, ščititi obe države pred napadom Nemčije.

ŽIVLJENSKE POTREBŠČINE SE CENIJO.

— Radi ugodne zime, prihaja na trg mnogo več jajc, kakor druga leta v tem času. Vsled tega so padle cene včeraj za 5 centov in pol pri ducatu.

— Cene žitu so padle včeraj za več procentov.

— Svinjskemu in telečjemu mesu so se znižale cene. Poskočila pa je cena bravini.

CESARICA ZITA UŠLA.

Bivša avstrijska cesarica Zita, kateri so dovolili obiskati njenega otroka, ki je bil opasno bolan, je danes ušla in izginila detektivom, ki so jo stražili v Parizu.

NAZNANILO ČLANOM "SLOV. PODP. DRUŽBE SV. MOHORJA."

Vsem članom se uljudno naznanja, da se vrši v petek, dne 13. januarja t. l. točno ob pol 8. uri zvečer, izvanredna seja našega društva sv. Mohorja. Vsi člani so najuljudneje vabljeni, da se te seje zagotovo udeležijo, ker na dnevnem redu bojo zelo važne stvari. Objednem se prosim vsakega člana, da skuša pripeljati na to sejo, vsaj enega novega člana. Z bratskim pozdravom Leo Mladich, predsednik.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.
Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Zakaj jo je Etbincek odkuril?

Kakor smo že poročali jo je Etbni Kristan kar po francosko odkuril iz Amerike sedaj drugič. Vse se je čudilo, kako je to, da je tako tiho, da se ni nikjer oglašil. Naši rdečkarji so hodili prihuljeno, kakor politični kužki. Samo na ušesa so si šepetali in stiskali pesti in kletvice so jim sikale skozi zobe. "Goljufal nas je!" so se jezili.

Hahaha! kako se jim šika. Pa je bila taka glorijska. Kristan, pa Kristan!

"Kunšten" je pa bil ta Kristan! Ko je skolektal milijonski sklad jo je pa popihal, svoje prijatelje pa v "župi" pustil.

Lani se mu je pa zahotelo zopet po kakem "fondu", jo je pa zopet primahal sem. Pa koliko razočaranje! "Slovenskemu proletarijatu v Ameriki je zaal sedanji čas hud udarec" — je poročal doma. Tako hud udarec mu je zadal, da se je spametoval, da danes ni več tako "udarjen", kakor je bil preje in je za rdečkarske neumnosti zaprl svoj žep. Proletarca s zaprtim žepom, naka, takega pa še rdeči ata ne marajo in ko so videli, da s kakimi novimi fondi ne bo nič — pa se jim je "ferzmahal", nos so zavihali, pa nazaj v Jugoslavijo za poslanca tekli, kjer čakajo, da bodo postali minister "suma" — kjer se bo dalo kaj nagrabiti, kakor Tone.

Živio rdeči voditelji! Živio Kristan! Živio milijon dolarski fondi! Živio pa tudi rdeča omejena pamet.

Mi katoliški proletarci se jim pa v pest smejemo. Hahaha! Al' so vas?!

Iz slovenskih naselbin.

Grattam, Minn. — Tukaj imamo letos prav lepo zimo. Nekaj snega je, mraza pa do zdaj še ni prav nič. — Dela se pa tudi tukaj slabo. Kompanije nič ne sekajo lesa, kar je od prej posekano, to spravljajo. Tudi so postavili šolo nasproti naši hiši. Na sveto noč bomo imeli polnočnico.
Anna Plemel.

Johnstown, Pa. — Pošiljam Vam malo božično darilo v podporo lista A. M. Objednem Vas pa prosim, da nikar nič ne poslušajte tiste, ki lajajo nad Vami. Kar neustrašeno naprej po svoji začrtani si poti. Vaši nasprotniki so kakor tisti psi, ki imajo "nagobčnike." Zaganjajo se in lajajo, ugrizniti pa ne morejo. Le krepko naprej. Mi smo z Vami in bomo z Vami! Naj Vas ljuba Marija podpira in naklanja veliko dobrotnikov, da boste postavili dobro finančno podlago podjetjem. Vsako podjetje pa, ki je naslonjeno na skalo sv. Petra, bo ostalo trdno. Jezus je rekel: Ti si Peter skala in na to skalo bom sezidal svojo cerkev in peklenska vrata jo ne bodo premagala. Vsem naročnikom lista "Ave Maria" pa želim vesele božične praznike in srečno Novo leto. A. B.

(Ker list "Ave Maria" ne more sprejemati dopisov, smo priobčili te vrstice v "Edinosti." Oprostite! V listu "Ave Maria" je premalo prostora. Urednik.)

Los Angeles, Cal. — Pošiljam Vam najboljše pozdrave in vošila iz dežele poletja, solčnih žarkov in cvetlic. To je v resnici od Boga blagoslovljena dežela in jaz mislim, da je najbližja nebesom na zemlji.

Včeraj svi obiskali San Gabriel Mission. Nikdar ne bom pozabila tega, kar sem tam videla, dokler živim. Šli sva v zvonik in čuvaj je nam zvonil z zvonovi, ki so stari več stoletji. Glasovi teh zvonov so v resnici krasna godba za uho. Vide-li sve debele stene, prvotne spovednice in mnogo krasnih slikarij. Razglednice, katere sva Vam poslali včeraj, kažejo vse to.

Veliko sva obhodili po okolici. Bili sva na vrh hriba. Kako krasno je, ako človek stoji na hribu in vidi da-

leč daleč na okoli. Nikdar preje se nisem zavedala, da je Bog ustvaril tako lepo zemljo. V Chicagi se tega ne vidi. Palmina drevesa so nekaj veličastnega in nekaj krasnega. Pomarančina in lemonina drevesa so nekaj krasnega. V resnici, to je božja dežela.

Pot sem je bila dolga in utrudljiva. Zamude smo imeli 14 ur radi velikih povodenj, ki so več mostov odnesle, da ni mogel vlak črez.

Dežela tukaj se mi jako dopade. Vendar Chicago je moj dom, pa če tudi ni tako lepa, vendar jo imam pa še raje. Miss Mary Gregorich.

CHICAŠKE NOVICE.

Chicago, Ill. — Dolžnost me veže, da se še enkrat prav iz srca zahvalim kot potovalni zastopnik za vse tri katoliške liste Ave Maria, Edinost in Glasnik PSJ. Prišel sem domov navdušen in z veseljem, ker sem videl po vsej Minnesoti toliko navdušenja in toliko požrtvovalnosti za naše tako potrebne katoliške liste. Tam sem še le videl, koliko in kako navdušenih prijateljev imajo ti listi, kako so v resnici to delavski listi, last slovenskega delavstva v Ameriki. Zato se še enkrat prav srčno zahvaljujem vsem oč. slovenskim duhovnikom, ki so mi vsi brez izjeme šli tako zelo in tako požrtvovalno na roke, da so me vsi navduševali za to delo in priporočali liste v cerkvi in mi tudi v župniščih skazali veliko prijaznost in slovensko gostoljubnost. Ti gospodje so bili, Rev. Al. Pirnat, Rev. John Schiffer, Rev. Anton Leskovec, Rev. Mat. Bilban, Rev. J. Jerše, Rev. Jos. Ferjančič, Rev. J. Mihelčič in Rev. Fr. Sedej. Vsem tem gospodom želim, naj bi jim Bog povrnil vse to na priprošnje Marije, patrone teh listov, in naj blagoslovi njih trudapolno delo. Nadalje se še enkrat zahvalim vsem našim zastopnikom po vseh naselbinah, ki so me povsodi in vsi tako prijazno sprejemali, da sem se čutil kakor doma. Tudi njim naj bo dobri Bog obilni plačnik na priprošnje Marijino. G. urednik, naj Vam povem vso skrivnost Vašega napredka med ameriškimi Slovenci! Ta skrivnost je: vaši dobri in navdušeni zastopniki. Do solz sem bil ginjen

leč daleč na okoli. Nikdar preje se nisem zavedala, da je Bog ustvaril tako lepo zemljo. V Chicagi se tega ne vidi. Palmina drevesa so nekaj veličastnega in nekaj krasnega. Pomarančina in lemonina drevesa so nekaj krasnega. V resnici, to je božja dežela.

Pot sem je bila dolga in utrudljiva. Zamude smo imeli 14 ur radi velikih povodenj, ki so več mostov odnesle, da ni mogel vlak črez.

Dežela tukaj se mi jako dopade. Vendar Chicago je moj dom, pa če tudi ni tako lepa, vendar jo imam pa še raje. Miss Mary Gregorich.

velikrat, ko sem videl toliko požrtvovalnost in toliko navdušenje za dobro stvar. Ne, dokler bomo imeli veliko-takih le mož in žena, kakor so naši zastopniki, tako dolgo naši verski odpadniki še ne bodo vspeli med nami. In slednjič se zahvalim tudi Vam, vsi naši dobri naročniki ki po celi Minn. Tudi Vam sem dolžan hvaležnost, kajti povsodi sem bil sprejet ljubeznjivo in prijateljsko. Tudi tam, kjer se niso naročili iz katerega koli uzroka, sem dobil pa vsaj prijateljsko besedo. Da, rečem med takim ljudstvom delati za dobro stvar, je veselje. In koliko lepega sem videl po slovenskih hišah. Kako lep red in snaga in lepo življenja vlada po naših katoliških družinah po vsej Minn. Zato ni čuda, če sem opazil vidni božji blagoslov po teh hišah. V veliko hišah sem videl, kako redno se vsaki večer molj sv. rožni venec; tako na pr. v Soudanu skoraj v vsaki hiši. Čast in ponos v resnici Slovincem v Minnesoti!

V svojem dopisu iz Eveletha sem pozabil omeniti Mrs. Gorjanc, kako sta tudi ona kakor tudi Mr. Gorjanc požrtvovalno hodila z menoj po hišah, zlasti po Location. Bog naj jima plača! Enako se še enkrat zahvalim Mr. in Mrs. Gregorič, ki sta tako ljubeznjivo skrbela za me za časa moje bolezni, kakor tudi Mrs. Kastelc, ki je pomagala pri listih. Bog Vam plačaj in upam, da se še vidimo. Vsem skupaj pa vošim prav veselo in srečno Novo leto. Vsi skupaj se pa potrudimo, da bomo dobili veliko novih naročnikov. To naj bo naše geslo pa bo kmalu Edinost dnevnik, katerega smo Slovenci v Ameriki tako potrebni. Toraj bratje, ker vspeh je zagotovljen! Postavimo si za nalogo tega leta, da ne bomo mirovali, dokler trije naši katoliški listi ne bodo zahajali v vsako slovensko hišo.

Omenim naj, da mi je umrl brat Frank v So. Chicagu.

Naj skončam za danes, drugič zopet kaj več. Leo Mladič.

Chicago, Ill. — Še pred Božičem smo dvakrat ali trikrat objavili, da bomo o priliki nastopili z igro "Divji lovec." Prvotno smo jo nameravali prirediti za naše društvo sv. Jurija, toda pozneje smo morali to misel opustiti, ker je omenjeno društvo hotelo imeti svojo predstavo v cerkveni dvorani, "Divjega lovca" pa na tako majhnem odru ni mogoče vprizoriti. Zato je bilo takoj potem na odborovi seji Adrije sklenjeno, da bomo priredili to igro za "Adrijo" samo. Ker so vse večji dvorane v okolici oddane za pol leta naprej, bomo nastopili z "Divjim lovcom" šele tretjo nedeljo po Veliki noči v Pulaski Hall, ki smo jo že najeli v ta namen. Toliko v pojasnilo, ker so nekateri začeli spraševati, kaj je z našim "Divjim lovcom."

Letošnje pomlad naša župnija ne bo priredila običajnega Minstrel-Showa, zato se pripravljamo "Adrijo" za izredno prireditev, ki se bo vršila na Velikonočno nedeljo in bo obstojala iz velikega koncerta in lepe dramatčne predstave v angleškem jeziku. Po predstavi ples. Prireditev bo polna novih idej, ki so pa za enkrat še tajnost. Vse podrobnosti bodo objavljene kasneje.

Mladinski zbor "Adrije" se pripravlja za igro "Materin blagoslov" in koncert. Ta prireditev se bo vršila v nedeljo, 12. febr. v cerkveni dvorani in kaže že sedaj, da bo novo prijetno presenečenje za celo naselbino.

Nadalje se je "Adrija" z največjim veseljem odzvala prošnji našega g. župnika Rev. Kazimirja, da vprizori eno prireditev v korist cerkve ali nove šole. Kako potrebna nam je nova šola in nova dvorana občutimo vsi. G. župnik želi, da bi igrali šaloigro "Lumpacij Vagabund", ki je v resnici ena najboljših, če ne najboljša izvirno slovenska šaloigra. "Lumpacija Vagabunda" bo igrala Adrija na pustno nedeljo v cerkveni dvorani. Ako sploh

kadaj, potem je sedaj dolžnost vseh naših društev, da podpirajo svojega župnika pri njegovih podjetjih in načrtih, ki so v korist celi naselbini. "Adrija" si bo po svojih močeh prizadevala, da v tem oziru ne bo zadržana.

Za odbor "Adrije":

Ivan Kušar, predsednik.
Anna Zellar, tajnica.

Chicago, Ill. — V imenu društva sv. Jurija C. O. F., št. 960 se tem potom prav pristočno zahvaljujemo "Adriji", ki je priredila za nas na novega leta tako lepo in zanimivo predstavo. Zahvaljujem se vsem pevcem in igralcem, v prvi vrsti pa Rev. Benvenuto Winkler, ki je tako velikodušno pomagal pri režiserskem delu, nadalje bratu Račiču, ki je prevzel skrb za petje in obe dramatični predstavi, in slednjič bratu Kosmaču, ki je za to priliko priredil posebne kulise.

Ni naša naloga, da bi ocenjevali posamezne osebe, ki so nastopile pri omenjeni predstavi. Vsi vemo, da zbira Adrija pod svoje okrilje samo dobre pevске in dramatične moči, ne glede na to, da ima izvrstne voditelje; zato se ji en nastop bolj posreči kakor drugi. Da, Adrija je že takoj v svojem začetku dokazala, da smemo od nje veliko, lahko rečemo največ pričakovati. Nekaj deklet in nekaj mož smo prvič videli na odru in bili smo očarani, tako dovršeno so igrali. Nastopilo je tudi precej mlajših fantov, ki so sijajno dokazali, kaj premore naša mladina, ako je pod pravim vodstvom.

Še enkrat prav iskrena hvala "Adriji" in vsem, ki so nam na ta ali oni način pripomogli do tako lepega uspeha.

Za društvo sv. Jurija C. O. F., št. 960

Frank Avguštin, predsednik;
Anton Kremesec, tajnik.

Rice, Minn. — Tukaj smo se tako pogovorili, da hočemo Pavleta Zagago preč. Ni mu treba tukaj hodit pridigat. Naj gre na Rusko tem rdečim pridigovat. Take pridige niso za vse ljudi. Vaš naročnik.

Cleveland, O. — Cenjeni gospod urednik. Upam, da te le vrstice ne bodo romale naravnost v Vaš nenasitni koš, ki toliko naših lepih dopisov požre. Vam priloženo pošiljam \$300 za naročnino na list Edinost.

Nadalje Vam pa povem, da se popolnoma strinjam z naročnico iz Ely, Minn., ki Vam svetuje, da opustite Pavleta Zagaga. (Pavle, pozor!) Zato Vam tudi jaz svetujem, prostora s svojimi čenčarijami v li-da naj ne najde Pavle Zgaga več stu "Edinosti". (Samo danes in za čas volitev mu dovolite še kako besedico v svojo obrambo. Saj še morilcu dajo priliko, da se zagovarja. Urednik.) Na njegovo mesto rajše postavite kake lepe pravljice ali kaj primernege. Za katoliški list je veliko lepši, da je bolj priporočljiv in napeljav k dobremu. Saj pravijo, da lepa beseda lepo mesto najde. Pri-znati moram, da je res težko prenašati težke udarce od strani nasprotnikov. Ker pa morebiti drugače ne znajo, kakor kar jim narekuje njih slaba vest, pa naj stresejo iz nje, kar imajo na nji. Morebiti se bojo tudi njim kedaj oči odprle, da bodo mislili drugače. Saj po svojem delu bodo tudi prejeli svoje plačilo. To sem pisala, ker ste dali na prosto voljo naročnikom, ako hočejo Pavleta ali ne. Želim, da bi se jih še več priglasilo, pa proti zadirljivemu Pavletu. H koncu pustim lepo pozdraviti Vas vse in Vam želim v Novem letu velikih novih naročnikov in veliko napredka.

Johana Pust.

(Pavle! Dobro to le pismo prečitaj. Tebe se tika! Urednik.)

Berberton, O. — Ker ste dali takega fest fanta na glasovanjan, kot je Pavle Zgaga, mu tudi jaz dam svoj glas. Pa ne zanj, temveč proti njemu. Po mojem mnenju bi bilo bo-

lje, ko bi ta prostor porabili za kako navodilo mladim gospodinjam, kako se okusno jed napravi ali s čim se kak madež izčisti i. t. d. Ako pa na vsaki način Pavle mora ostati, da bo pri volitvah zmagal, pa naj svoje špase opiše v pravi slovensčini, ker mi nismo vsi večji ribniškega jezika. (Saj to ni ribniški jezik. Te je hribovski, pomešan z dolenskim, bo Pavle bolj na jižansko vleče. Urednik.) Njegov jezik je pomešan z besedami, katere je težko razumeti. Z uljudnim pozdravom Jennie Ožbolt.

Forest City, Pa. — Zopet moram sporočiti žalostno novico, ki je zadelo družino Perhne. Mr. Perhne je bil že dalje časa bolan in je 4. januarja preminul, pripravljen in udan v voljo božjo. Doma je bil blizu Ljubljane. Zapušča ženo in osem otrok, še vsi mali noben za delo, da bi mogel kaj pomagati materi. Bil je član dveh društev. V starem kraju je bil pek. Tudi tukaj se je pripravil, da bi začel s to obrtjo, pa ga je Bog preje poklical.

Zimo imamo milo in skoraj nič snega. Poročevalec.

Joliet, Ill. — List "Edinost" se bo gotovo sedaj bolj razširil, ko je začel po trikrat n ateden izhajati. In to je potrebno, ker "Edinost" je edini list, ki takoj protestira proti oskrnjevalcem naše najdražje svetinje sv. vere. To se je zopet pokazalo, ko ste se tako krepko pognali za čast Marijino proti G. N., ki je bogokletno napadel Brezmadežno Spocetje. Nič se niste bali, da Vas bodo za to napadli. Vam se je šlo res vse za vero... In prvi katoliški listi morajo biti taki in take si katoliki želimo. Mi jih za to naročamo, da se za nas bojujejo in za katoliško prepričanje. Kar se javno pove, se mora javno oporekati, ako ni prav. Ako javno napadajo našo vero, se mora javno braniti, zato pa imamo katoliške liste. In prvi katoliški list nikdar ne bo trpel, da bi se njegova vera v blato pomandrala. Kar je meni sveto, tega si ne dam sramotiti. Ako se pa kdo za mojo vero potegne, tisti pa meni uslugo stori, ker za me naredi to delo. Mene in gotovo vsakega katoličana pa srce boli, ko čujemo tako bogokletno govorjenje ali pisanje o najsvetejših svatreh. Pa mislim, da mora to vsakega, ako je pravi katoličan. In kdor Sakserjev list podpisira, mislim, da ima greh. — Tudi se zahvalim za poslani rožni venec sedem žalosti, katerega nam je neznan dobrotnik daroval za nas. M. P.

"STE SE ŽE ODZVALI PROSEČEMU KLIČU BEDNE DECE MLADINSKIH DOMOV?"

ŠIRITE LIST "EDINOST"!

V A Š D E N A R

bo doma najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje.

Mi računamo po najcenejšem dnevnem kurzu istega dne, ko prejmemo od pošiljateljev denar.

Ob izidu te številke smo računali:

Za jugoslovanske krone:
500 \$ 2.15
1,000 4.25
5,000 20.00
10,000 40.00

Za italijanske lire:
50 \$ 2.75
100 5.10
500 23.50
1000 47.00

Vse pošiljatve naslavlajte na:

"EDINOST",
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pavle Zgaga.
KANDIDAT.

Povsod je fajt. Na cajlem svejtu je sam fajt in nič druga ket fajt pa fajt. Cajtengarji se med saba fajtate, narodi se med saba fajtajo, v Jugoslavij se vsi skup fajtajo drug čez druga. Tako vidte de je sam fajt pa fajt. Teku se mjen pa prov nič špasnu al funy ne vid, če sem še jest ubog rejvež, Pavle Zgaga, zašu v fajt. Nekterem ledem nej moč ustreč pa jim same pohane macafizelne kuhej. Če jih vi hvalte, sa hudi in pravje, da se jem šmejhlate. Če jeh kej pakrejgate, sa hudi in pravje, de ste grobi in srovi. Veste kaj, za kakšne editarje bet tla Vamerik med našem ludstvom, naka, skorej sem karajže zgubu. Zmirej sm se jem ponuju da bi mi pazišn dal v nehnem ofis in k me nej ste tli dat, sem biu hudu eksajtet in nerfez. Zato k sem jest sam sebe štemou. Zatu pa tud nejsm mogu zastopt, zakaj se vani zmiraj fajtate, de jeh vse napada. Zdej pa vej. Zdej jih pa samu milvam in inak se mi stori, k sem tud jest taku naljetu. Tek zdej sa se nekter nehn abonenti perševal, de sem za nič in de v nehne katulške cajtenge ne belongam. Ja baj galek, kam pa belongam ket kriščen človek, kukr v katulšk paper? Ja, tolk jem povejm, de če me ne boja več dal placa v nehnih papirjih bom šu pa prec ka salvejši armi, bom pa pa štrit kornerji pridgovov, pa haluluje klicu. Pa to jem pavejm, da bom tam, kjer krajnci žive, vsak večer na vsakem kornerju s svoja banda pršu, pa boma taku z rejnam tolkli in bubnal, da se je bola ja enkat ti krajnci mal zbrihatl, de boja takga učenga maža in takga fajtarja rad pašlušal kukr sem jest. Sevej tist muj prsmojen brat tam v Naj jorki mi je veš kredit pr ludstvu vzev, k take neumne striže, da se rejs že sami I-A glasnu smejejo.

Tk zdej ste pa elekšen dal, da boja vaš abonenti votal za me če me čje. Tek taku deleč sem pršu. Oh kulk sem feržmaga. Zato pa vsi, k ste muj prjatelčki in frends, jest se vam dons lepu predstavim kut vaš kandidat. Lepu vas prosem, dejte men vsi suj rekomendejšen sujim frendsam, da boda votal za me. Če bom jest zmagu, de bom ostou pri mujmu papirji Edinast, tek jest vam bom taku lepu pisu, de se boste kar glasnu vekal, kadar me boste bral. Če boste dost glasval za me, še nov frak se bom kupu, pa nove šuhe, pa nov overkout, pa nov mufler, pa nov klabuk. Tu vam rečem, de ga nejmate več takga fejšta fanta in takga kereleca v celji Amerik, kukr sem jast. Če bom še nov gvant dabi, boste vsi štote na me in boste vsi djali, bajgal na vse zadnje je pa Pavle vender le fajst fant in zavber felav.

Tk vsem abonentom moj kopliment. Pa gatov prec pište editarji, de me morja dat štetig pozišen per Edinast, de vi taku pagervate in votate.

Bajgalek, kdur po pa proti men, tega bom pa kar sfajtu!

Pavle Zgaga.

Škiljanje.

Piše Mih. F. Oman, B. S. Vseučeliščnik Minn. Vseuč.

Gotovo ste že čuli o nekem sodniku, ki je bil "škilast." Nekoč so bili predenj pripeljani trije obtoženci, ki so stali vsi v eni vrsti.

Sodnik vpraša prvega: "Kaj odgovoriš na obtožnico?"

Toda ker je že drugi mislil, da njega gleda, odgovori mesto prvega: "Nisem kriv!"

"Kdo je pa tebe vprašal? Molči, dokler na te pride vrsta!" Zakriči sodnik. Toda ko je gledal drugega je tretji mislil, da njega gleda in njemu govori, odgovori prestrašeno: "Gospod sodnik, saj jaz nisem nič rekel!"

* * *

Redek je človek, ki bi bil telesno popolnoma brez vsake hibe. Vsak ima nekaj, kar ni popolnoma pravilno. Ena izmed najneprijetnejših hib je hiba oči, ako človek gleda "navskriž", ali kakor pravimo s tujko, ako je človek "škilast." V največ slučajih "škilastih" oči, je hiba od rojstva. Otrok se je narodil "škilast". Ko mati opazi to hibo na detetu, jo vsako gotovo srce zaboli in žalostna vzdihne: "Škoda! Tako lepo dete drugače in tako krepko razvito!"

"Kaj pa, ko bi zdravnika vprašali?" pripomni gotovo skrbni oče, kategera tudi boli otrokova hiba.

Mati pa misli le prepogosto, da bo to že "samo prešlo", ali pa da naj otrok bolj odraste? In res ga pustijo. Otrok se lepo razvija in raste. Ko je morda star kakih šest ali se dem let, predno gre v šolo, še le stariši navadno vidijo, da treba nekaj storiti. Peljejo ga k zdravniku. Kakor se pa začudijo, ko navadno čujejo, ko jim zdravnik pove, da ni treba operacije, temveč da so prišli k njemu prepozno, da se napaka ne da več popolnoma popraviti. Je že zamujeno. Otrok bo videl prav dobro z vsakim posameznim očesom, z obema naenkkrat pa nikdar več ne bo videl dobro. Zatisne desno oko, dobro bo videl z levim, zapre levega, dobro vidi z desnim, ko gleda z obema pa zato prav nič boljše ne vidi. Kako to?

Oko je čudna stvar. Fotografični aparat ni nič drugega, kakor samo ponarejeno oko. V trenutku, ko je aparat odprt, ko fotograf slika, tedaj ta "kamera" vidi vse, kar je pred njo in je dovolj razsvetljeno. Slika vsega tega "pade" skozi stekleno "lečo" na "film" ali na fotografično ploščo, ki je nalašč tako pripravljena, da more sprejeti te svetlobne utise. Fotografu potem ni treba drugega, kakor da v temi vzame to stekleno ploščo, ali pri "Kodaku", "film" iz aparata in jo dene, v posebne tekočine, ki "razvijejo" to sliko, katero je kamera "videla" pred seboj in jo je utisnila v ploščo.

Popolnoma ista stvar se zgodi tudi v človeškem očesu ko človek gleda.

J. M. Trunk.

Na potu v tujino.

(Konec.)

Za par dni me je sprejel v prijateljsko okrilje vedno postrežljivi stari znanec, Rev. A. L. Blaznik, slovaški župnik v Haverstraw, blizu New Yorka. To je bil res odih od burnih zadnjih let. Na avtomobilu smo zdrknili po asfaltiranih cestah v divno okolico, povsod sem srečal prijazne obraze. Dne 20. avgusta, ravno mesec dni po odhodu, dospem v severodakotske prerije, na postaji v Zeelandu pozdravim in zahvalim za vse usluge vedno postrežljivega Rev. J. C. Smoleya, za nekaj dni se še bolj odahnem pri njemu. Konečno mi škof odkaža kraj novega delokroga še bolj v severnem delu države, kjer na nepregledni bleščeci se preriji "špilam sv. Janeza Krstnika v puščavi. Reči moram, dozdej se mi je tujima izkazala prijazno. Ali bo vedno?

KANDIDAT.

Pa še an argument imam, zakaj me morate pesteti. Un dan m je aden tam s Penslavenje pisu, da jest ne spadam v katulški papir k sem preneumem in pregrd. Bajgale k bi mi biu ta človek suj antres paslov, prov gatov b se tje pelu, pa k mu pakazu, če belongam v katulški papir al ne. Jest b ge samu tu vprašau, al nej še vidu, da ima še clu v našeh cerkvah Sv. Martin sujga kojne? Al nejma sv. Jurij sujga lintverna, al nejma sv. Anton še sujga prešička? Kaj?

da. Ko človek gleda, odpre oko, vidi pred seboj stvari. Slika teh stvari se skozi očesno punčico prenese v oko prav skozi lečo, kakor pri fotografskemu aparatu. Razloček je samo ta, da ta slika ne ostane na kaki "plošči" ali "filmu" v očesu, kakor pri aparatu, temveč da ta podobica steče v tistem trenutku po veliki žili, ki pelje iz očesa v možgane, tja prav kakor električna iskra po žici in se tam utisne. Iz tega sledi, da toraj pravzaprav ne "gleda" oko, dasi je oko potrebno sredstvo pri gledanju, kakor je potrebna leča pri fotografiranju, temveč da vidijo možgani. Toraj sprejme človek dve sliki ob enem ali ne? Da! Vsako oko za se "vidi" ali fotografira isto sliko, toraj sti dve slikici objednem, in ko ti dve slikici objednem pritečeti v možgani, kaj pa zdaj? Nič! Lepo padeti skupaj druga na drugo tako popolno, da se popolnoma pokrijeta in da celo, da druga drugo izpopolniti, da je skupna slika tako velika kakor je slika obeh oces. To je pri zdravih očeh.

Kaj pa pri "škiljenju", ali gledanju "navskriž"? Tu pa nista obe očesi obrnjeni na isto stran. Da, tu se pogleda križata. Ali se tukaj obe slikici spopolnita, ko padeti v možganih skupaj? Ne! Ni mogoče, ker sta dve popolnoma različni slikici. Posledica tega je "zmešnjava" v spravljanju slik v možganih. Toda počasi narava sama popravi in urediti to zmešnjavo in se upre, da dveh slik ne bo objednem spravljal. Zato se otrok že v prvih letih privadi, da se možgani zavedajo vsikdar samo ene slike. Druga slika se pa izgubi, ali, otrok vidi tako, kakor bi imel samo eno oko, pa naj poskuša gledati ali z levim, ali z desnim ali z obema. Možgani vsikdar sprejmo samo eno sliko. Zato pa "škilasti" človek vedno slabo vidi. Dve očesi ima, obedve dobri, pa mu služi vendar samo eno, ker se ne vjemata.

Ta hiba se pa da še popraviti, ako se začne zdraviti pred petim ali vsaj šestim letom. Po šestem ali sedmem letu je pa neozdravljiva. Da se sicer tudi pozneje potom operacije naravnati oči, da gleda tudi "škilasto" oko naravnost, toda vidu se pa s tem nič več ne pomaga. Tak človek bo vemo slabo videl.

Iz tega pa sledi, da se mora ta napaka takoj v prvem ali vsaj drugem letu starosti otroka popraviti, predno so možgani popolnoma razviti.

Na to naj bi pazili stariši, ki imajo takega otroka, kajti otrok bo, pozneje hvaležen starišem, ako mu pomagajo do popolnih zdravih oči, kajti to je napaka telesa, ki "bode jako v oči" in kazi cel obraz, objednem pa slabi vid. Zato naj bi se stariši ne bali ne truda ne stroškov, samo da pomagajo nesrečnemu svojemu detetu.

Al najma per jaslicah osliček in voliček suje mejsto? Če vse te živalce spadaje ino smejo celo v cerku, pa be jest ne smev katolišk papir? Pa b jest ne belonogov v katoliške hiše! k sem dober človek? Če se pa komu muj dovih jezic na dapade, kaj si ga bom jest zato odrezu? Zakaj si pa tist k ima predolj nus ne odrejžejo ga mal?

Tk vse tiste, k ste muj suvražniki, tu prosim pamislte! Al nejmam prov?

Pavle Zgaga.

Pismo iz Francije.

(Za Edinost piše L. Kuhar.)

Drugo je naš položaj kot narod. Jugoslavija smo mali narod in za nas velja izrek nedavno umrlega diplomata: "Strašno je biti mali narod." Hočeš nočeš moramo biti naslonjeni nekam, na nekaj močnega in trdnega. Smeji se nam drugi, veliki, ako nas slišijo vdarjati po mizi in govoriti: nikogar ne potrebujemo. Hujše je, ako nas izberejo drugi za svoje satelite. Italija je postala velika z samimi vojnimi zgubami, ker je bila naslonjena. Grčija je dobila plačo, ki je nikdar ni zaslužila, zato ker je bila oprta. Mi rojaki v domovini vidimo, da je naš narod na važnem mestu, na veliki svetovni poti iz Evrope v Orijent. In zato, ker je mesto tako važno bo mnogo oči na nas obrnjenih. Jugoslavija ima bogastva v svoji zemlji, vzrok, da bodo imeli v njo oprte oči tisti, ki iščejo bogastvo in denar. Vsa pacifistična stremjenja bodo povodenela in tisti, ki misli da nesejo h pogrebu ljubosumnost med narodi, se moti. Evropa se bo delila v dva velika tabora, v enem bodo anglo-germanska plemena, v drugem bo Francija in njeni prijatelji, zato bomo imeli za izbirati med tema dvema, ako bomo hoteli iskati zaslonbe. Boj za te izbore se vrši že v naši zemlji doma. Mislim, da za tiste, ki so jim živo v spominu stoletja, ko smo služili germanstvu, ne bo težko izbirati. Naslanjati se tja, se pravi prostovoljno klicati nazaj komaj preživelo dobo, ker mi smo majhni in bi nas ta prijateljski val kadošil. Ako hočemo, da živimo kot svobodni narod, moramo iskati v Franciji svojo zaslonbo, kakor jo morajo iskati i Čehi i Poljaki. In ako bi prišlo do splošne "pobratimije", potem je Francija med prijatelji najljubši prijatelj. Mi, ki smo tukaj, lahko trdimo, da nas Francija spoštuje in se za nas poteguje. Ako nam mir ni prinesel vsega, kar smo želeli in zahtevali, ne valimo krivde na Francijo, bile so v vrhovnem svetu tudi druge sile, ki so nam bile nasprotne in so zmagala.

Iz teh dveh vidikov, iz čisto objektivnega premotrivanja pravice in če hočeti iz našega oportunističnega vidika bi mi radi videli tukaj, ako bi nas naši ameriki rojaki podpirali, ter razdrli pravljice, ki jih tam med velikim narodom seje nemška propaganda. Naj v svojem območju naši ameriki rojaki pomagajo bodočnosti svoje prve domovine.

Omenil sem to, ne ker bi hotel "Edinosti" s tem kaj očitati, ki zvesto dela za naš cilj in svetovna vprašanja gleda, kot jih gledamo mi. Ampak iz drugih jugoslovanskih listov se vidi včasih, da nehote, jaz mislim da nehote, dopisnik izreče besedo, katere globoki pomen ni prevdaril in ki med čitajočim ljudstvom vliva vodo na mlin nemške propagande.

NAROČNIKI "EDINOSTI"

POZOR!

Prosimo vse naše naročnike, da v slučaju preselitve nam takoj naznajo svoj novi naslov. Poleg novega pošljite nam tudi svoj stari naslov, stem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.

Mi želimo vsakemu naročniku dostaviti vsako številko našega lista.

Velikokrat se pa kdo oglasi, čez mesec dni po svoji preselitvi in se pritožuje da lista ni dobival in seveda pri tem pozabi, da nam ni naznanil svojega novega naslova. Zato je važno za nas i vas, da nam takoj naznanite svoj novi naslov, kadar se preselite in vam bomo dostavili vsako številko našega lista.

Uprava "Edinosti."

SLOVENCEM V CHICAGI!

Tem potom naznajamo slovenski javnosti v Chicagi, da se je ustanovila na Silvestrov večer, dne 31. decembra 1921. na ustanovnem sestanku chičaških rojakov "SLOVENSKA PODPORNÁ DRUŽBA SV. MOHORJA."

Chičaški rojaki smo že delj časa videli potrebo take družbe med nami. Zato smo se tudi na Silvestrov večer sešli k posvetovanju, in ker smo bili vsi brez razlike za ustanovitev take družbe, smo isto ustanovili in spravili k življenju.

Takoj ob ustanovitvi se je vpisalo v družbo nepričakovano lepo število chičaških Slovencev. Vpisavanje se nadaljuje in rojaki še vedno prihajajo k vpisovanju. Na ustanovni seji Slovenske podporne družbe sv. Mohorja se je sklenilo, da se bo do prihodnje seje ta mesec sprejemalo člane v društvo brez vsakih ceremonij. Plača se samo \$1.00 kot pristop, in s tem postanete član Slov. Podpor. družbe sv. Mohorja. Ta ugodnost pa je seveda na razpolago samo do prihodnje seje. Potem se bo določilo novo smer, za pristopovanje k družbi.

Rojaki že dolgo smo govorili o takem društvu. Sedaj pa je ustanovljeno in ga imate v svoji sredi. Naš namen je podpirati člane v slučaju bolezni. To je naš edini namen in tega se bomo držali, kolikor mogoče. Za 50 centev na mesec dobite ako ste bolni \$1.00 dnevne podpore. Mesečni assessmentov bo 50 centov drugih naklad in prispevkov ne bo. S tem upamo da je dana prilika vsem tistim, ki bi bili radi zavarovani za slučaj bolezni za malo več kot so, pa jim ta prilika ni bila dana dosedaj. Sedaj pa imate društvo, ki vam nudi to priliko in Vas prisrčno vabi v svojo sredo. Vse kar je potreba je, da se zglasite pri družbenemu tajniku, mu javite svoje ime in plačate pristop. Kdor hoče kakih nadaljnih pojasnil, so mu vedno na razpolago pri družbenemu predsedniku ali tajniku.

Na ustanovnem sestanku se je takoj izvolilo družbeni odbor, ki bo posloval za leto 1922. V odbor so bili izvoljeni sledeči:

- Predsednik Leo Mladich, 1929 W. 22nd Place.
 - Podpredsednik Albin Zakrajšek, 1959 W. 21st Place.
 - Tajnik John Jerich, 1849 W. 22nd Street.
 - Zapisnikar Silvester Hrstar, 2018 W. 21st Place.
 - Blagajnik John Petrovič st., 1920 W. 22nd Street.
 - Nadzorni odbor: Michael Staniša, Andrew Glavach in Michael Koren. — Družbeni organizator Frank Auguštin.
- Društvo bo zborovalo vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani sv. Štefana ob pol 2 uri popoldne.

POZOR IGRALCI
HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

A Kaligula mu ni privoščil nič časa za sanjarenje. "Zunaj sta? To se vendar ne pravi, da se vsega konec?" vpraša, ko je vsled iznenadenja zavladala trenutna tišina. Zdaj je pa zagrmel z vseh strani tolik vihar priznanja, da je vsakega pretresel do mozga in kosti. To je bilo najlepše spričevalo, najpravičnejši slavospev mlademu zmagovavcu.

Deček se je čutil kakor ohromelega. Temu zgovornemu vskliku vsega ljudstva tudi on ni mogel ugovarjati. Molčal je.

"O, princ! Kolika škoda, da niste mogli videti tega čudovitega boja. Nikdar mi več ne izgine iz spomina! Pospešno krasen je bil zadnji jezd. Konj je plesal, jezdec je plesal, plamen je plesal po zraku. To je bil čudovit prizor. Bogovom hvala, da se je tako izšlo in ne drugače."

Zopet so zabučale trompete. Zadnja leta svojega življenja je kazal Avgust malo veselja do krvavih iger, zaradi tega je bilo sedaj na vrsti le nekaj ročnih borb, katerim je sledil ples z meči, pri katerem pa ni tekla kri, pač pa so pokazali plesavci izredno izurjenost in vstrajnost.

Klavdij je razlagal, ko zvestni mentor vse te prizore, a ni več našel hvaležnega poslušavca.

Komaj pa je končala zadnja bojna igra, že so se obrnile oči vseh gledavcev proti vhodu. Že od daleč so spoznali jezdeca, ki je dirjal proti vhodu.

"Glejte tam!" zakličče Klavdij globoko ganjen. "Vrača se, ukrotil je zver! Zdaj dirja skozi vhod. Čujte, kako ga pozdravlja narod in pretorijanci! Sedaj nima več bakelj, ampak jih je kot nepotrebne vrgel proč. Klobuk je izgubil. Njegovi lasje vihrajo in se blišče v zdanjih solčnih žarkih. — Poslušajte, poslušajte! kako mu vsi vriskajo. On se priklanja na vse strani. Ali, oh, kaj je to?"

"Pes, ali ti bom mar povedal jaz, česar ne vidim, ako mi ti ne moreš povedati, kar vidiš", kriči mali zlovoljno.

"Krvavo progno ima čez čelo. Najbrže ga je oprasnila kaka veja —"

"Kako pa izgleda drugače? Ali je bled? Ali ne omahuje na konju?"

"Njegov obraz žari, kakor obraz junaka, žari od veselja, in ponoša, srčnosti in navdušenja! Kdo je še kdaj storil kaj podobnega in to zame?"

— govori Klavdij bolj zase, kakor dečku.

"Kaj dela zdaj? Kje je?"

"Obstal je sredi arene. Konj stoji kakor kip. Oba cezarja z svojim spremstvom jahata k njemu. Obstala sta kakih šest sežnjev od njega. Pogovarjata se z njim. On se priklanja in se smehlja. O, bogovi, kako krasen smehljaj! Moram poljubiti prah njegovih nog, moram objeti njegova kolena. Množica ljudstva se drenja čez ograjo v areno. Sužnji se približujejo previdno, a žival se niti ne meni zanje. Navezujejo ji nagobčnik. Naval ljudstva je vedno večji. Vse se drenja okrog konja in jezdeca. Ta je skočil s konja, ni ga videti več. Izginil je med množico."

Med tem se je oddaljil Avgust z svojim dvorom. Ljudje so se začeli splošno razhajati.

Par ur po opisanem dogodku je bil cirkus popolnoma prazen in kjer je pred kratkem kričala razburjena množica, ni sedaj motilo nočnega pokoja nič drugega, kakor šepetanje drevesnih vrhov, enolično škripanje cikad in nejasen hrum, ki vedno naznanja bližino večjega mesta.

Vrnimo se tudi mi k Krišpovi gostilni. Tu se je zbrala na znani verandi zelo mešana družba, katero je pa vendar najtesnejše vezala vez ljubezni. Tu je bila gospa Lea z obema otrokoma, Krišpina in njena hči, suženj Klavdij, ki je bil že oproščen, lanist Tel in nazadnje tudi Dionizij Atenjan. Razgovarjali so se o velikih dogodkih tega dne in poslušali pripovedovanje mladega viteza. Z nežnim občudovanjem je počivalo oko ljubice matere na hrabrem sinu. Agata se je stisnila k svojemu bratu in se ga tesno oklenila.

"Mati, najzanimivejši dogodek tega dne je pa vam vsem, razven Tella, še skrivnost. Tega vam moram povedati že zaradi časti skrivnostnega bitja, katerega moli Dionizij in sem trdno prepričan, da me je danes v areni še na poseben način podpiral. Tudi jaz verujem vanj in moj prijatelj tukaj ve, da sem sklenil edino le zaradi tega rešiti surove sile ta dva, katera spoznam, kakor tudi vse druge za sebi enake, edino le zaradi tega, da bi njemu dopadel. Iz varstva, katerega mi je ta v resnici dobri Bog naklonil, sklepam, da mu je namera dopadla. Pa poslušajte, kaj se mi je pripetilo. To zadnjo noč nisem mogel zaspiti, čeravno sem bil trdno prepričan, da ravno spanja zelo potrebujem, če hočem dobro izvršiti težavno delo prihodnjega dne. Že je pretekla tretja nočna straža in prvo jutranje svetlikanje je napovedovalo na daljnem vshodu vstajajoči dan. Vstal sem se oblekel in se na tihem podal na vrt, kjer sem upal prosteje dihati in svojim mislim dati jasnejšo podobo. Mir in tiho vstajajočega jutra sta mi dela zelo dobro. Šetal sem ne glede na pot ven čez polje in travnike. Reka je bila še skrita v temo, vendar sem slišal in čutil njeno bližino. Hodil sem sem in tja, dokler se spanec nenadoma ne pojavi splošno močjo. Sklenil sem tukaj par ur počivati. Poiskal sem si zato skrit prostorček pod vejami mogočnih dreves in sem takoj trdno zaspal.

Kljub temu niso to, kar bom zdaj povedal, nikakoršne sanje. Čutil sem, kako se je mrzla roka dotaknila mojega čela. Zbudim se in vidim pred seboj visoko nekoliko čez mene sklonjeno postavo, žensko s kakor mleko belimi dolgimi lasmi, ki so se deloma skrivali pod kapuco črnega plašča, ki ga je nosila. Poteze njenega obraza so bile lepe, častitljive, ostre in ob enem dobrohotne, ter so kazale na visoko starost. V levi roki je imela dolgo palico, desnico je pa stegnila proti meni. Skočim takoj na noge in jo začudeno gledam. Vsa njena zunanost je ukazovala molk in spoštovanje. "Edino le z ognjem moreš strašno žival premagati", je govorila pomenljivo in se je zopet dotaknila mojega čela. Sklonil sem svojo glavo, ne da bi še dobro razumel pomena besedi in sem stal molče, kakor da bi čakal nadaljnjih pojasnil. A že se je obrnila in izginila pod drevesi. Komaj pa mi je izginila izpred oči, sem že razumel, kaj je hotela reči. Še predno je napočil dan, vedel je prijatelj Tel o tej prikazni. Skupaj sva se posvetovala, kako bi ta svet najboljše porabila. Tel mi je izgotovil iz starega orožja baklje, ki ste jih videli in njim se imam brez dvoma zahvaliti, da nisem postal žrtev te strašne živali."

"V resnici čudovito, moj sin!" pravi Lea ganjena. "A kdo naj bi bila ona žena?"

"Najbrže je bila Sibila, presvetla gospa", pripomni Dionizij, "vedeževavka iz Kume. Moraš me enega teh dni spremiti v Kumo", se obrne k Pavlu, "morava poskusiti z njo govoriti; ona nama lahko marsikaj pojasni in pove marsikaj zanimivega, posebno o glavnem predmetu prerokovanj

vseh Sibil — o prihodu velikega kralja in prenovitelja zašlega človeštva, ki ga pričakujejo vsi narodi.

"PODPIRAJTE MLADINSKE DOMOVE!"

NAROČNIKOM V BLIŽINI!

Vsem naročnikom, ki stanujejo v bližini naše tiskarne naznanjamo, da smo pričeli sedaj pošiljati naše liste po raznašalcih. Določena sta dva dečka, ki izvršujeta ta posel. Kdor bi lista ne dobil prosimo, da nam takoj naznanite, da se bo stvar popravila in list dostavljal na pravi naslov. Kdor se preseli naj blagovoli naznaniti svoj novi naslov raznašalcem, ali pa upravi lista. Upamo, da bomo stem ustregli našim naročnikom v naši bližini, ker list se jim bo hitreje dostavljal kakor dosedaj po pošti. Uprava Edinosti.

AMERIŠKI SLOVENCİ PODPIRAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE INTERESE!

I. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevezam barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

KOLENDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsegajoča 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin kakor tudi številne slike krasijo delo. Koledar Ave Maria stane s poštnino samo 60c, za v stari kraj 75c.

Koledar dobite pri katerikoli zastopniku ali pri pisarju na:

"Edinost,"
1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevevedja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupančič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Marjašič, 6526 Schaefer ave. — Kolektor: John Stele, 6713 Edna Ave.

Črnske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI ODVETNIK

Dve Pisarne: v So. Chicago in v Chicago.

Naslov pisarne v So. Chicagi: 9206 Commercial Avenue. Telephone: So. Chicago 0599. Uradujemo na So. LaSalle St. Soba: 1101-19. Telephone: Central 8610.

Za sestanek se obrnite telefonično na So. Chicago 0599.

W. F. KOMPARE

SLOVENSKI NOTAR

Prodaja zemljišča. Zavaruje hiše pohištvo in druge stvari proti ognju. Prodaja parobrodne listke in pošilja denar v staro domovino.

9206 Commercial Ave.,

So. Chicago, Ill.

Phone: So. Chicago 0599.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KRĚMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street

Phone: Canal 6319.

Chicago, Ill.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI—ZOBODRAVNIK

6127 St. Clair ave.,

Cleveland, Ohio.

Uradne ure:

Od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00; zvečer od 6:00 do 8:00. V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:

Randolf 3711—Office
Print. 1274 L—Office
Randolf 1807 W—Res.

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajalno Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue,

Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik listov "Edinost", "Ave Maria" in "Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi kupite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.